

Sesida dals

10 da december 2024

Communitgà ils

11 da december 2024

Protocol nr.

960/2024

Dumonda Mazzetta

concernent contaminaziuns cun PFAS en il Grischun

Resposta da la Regenza

Er en il chantun Grischun han ins constatà ils ultims onns cumposiziuns alchilicas per- e polifluoradas (PFAS) en provas da terren, d'aua e da victualias. Ulteriuras campagnas da mesiraziun vegnan actualmain realisadas u èn planisadas. Pitschnas concentraziuns da PFAS chattan ins praticamain dapertut. Ellas derivan da process da producziun industrials, en spezial per tractar surfatschas, e da l'applicaziun da products correspundents en l'industria ed en las chasadas. Da là arrivian ellas sur l'aua persa e sur ils ruments en l'ambient. Tras l'applicaziun da stgima per stizzar incendis èn PFAS arrivadas directamain en il terren ed en l'aua. In'ulteriura funtauna (secundara) enconuschenta è la glitta da serenera. Anc fin viaden en ils onns 1990 vegniva questa glitta duvrada en il chantun Grischun per ladar e per augmentar la valur dal terren en l'agricultura. Limitas per PFAS en il terren mancan actualmain anc. Perquai n'èsi betg pussaivel da determinar directamain la periclitaziun da l'ambient che resulta tras ina contaminaziun cun PFAS. Limitas per PFAS existan percunter per ovs, peschs, chorn, crabs, giomers e conchiglias. En l'Ordinaziun dal Departament federal da l'intern (DFI) davart il cuntegn maximal da contaminants (Ordinaziun davart ils contaminants, OCont; CS 817.022.15) èn ellas dentant vegnidas integradas pir il cumenzament da favrer 2024. Per realisar questas limitas era vegnì fixà in termin transitoric fin ils 31 da fanadur 2024. Mo limitas per PFAS en l'aua da baiver eran avant gia cuntegnidas en l'Ordinaziun dal DFI davart l'aua da baiver e davart l'aua da bogns e duschas accessiblas publicamain (OBBD; CS 817.022.11). Limitas per PFAS en autras victualias che derivan d'animals, sco per exempel en il latg, u en victualias vegetalas mancan percunter.

Tar la dumonda 1: Tut en tut èn vegnidas evaluadas ed èn disponiblas passa 300 provas da terren, d'aua sutterrana e d'aua da baiver. Las analisas fatgas dattan in'emprima survista, che n'è dentant betg cumpletta. Concentraziuns pli autas vegnan per part mesiradas en l'aua da sfundrada da deponias ed en l'aua sutterrana da lieus contaminads. En l'aua sutterrana ed en l'aua da baiver sco er en las auas persas nettegiadas èn las concentraziuns da PFAS dal rest pitschnas.

Tar la dumonda 2: Concentraziuns da PFAS en il terren èn vegnidas analisadas fin ussa en 30 lieus. En tut las provas da terren èn vegnidas constatadas PFAS. Las concentraziuns mesiradas fin ussa na cuntanschan dentant betg las valurs ch'èn vegnidas constatadas en il chantun Son Gagl. Analisis da products che derivan d'animals, particularmain dal latg che vegn vendì sin il martgà, n'èn anc betg vegnidas fatgas. Il Grischun vegn dentant a sa participar ad ina campagna naziunala da PFAS, che l'Associaziun dals chemicists chantunals da la Svizra vegn a realisar l'onn 2025 ensemen cun l'Uffizi federal da segirezza alimentara e fatgs veterinars. L'onn 2021 han l'Uffizi da chatscha e pestga, l'Uffizi per la natira e l'ambient e l'Uffizi per la segirezza da victualias e per la sanadad d'animals fatg in studi en ils lais da l'Engiadin'Ota. En quest studi, publitgà il schaner 2022, han els examinà tranter auter la concentraziun da PFAS en peschs. Tut en tut èn vegnids analisads 70 peschs dal Lai da Segl, dal Lago Bianco e dal Lago Crocetta. En quasi la mesadad dals peschs analisads èn vegnids cumprovads fastizs da PFAS en la charn dals muscels. Ils peschs da l'Engiadin'Ota èn dentant contaminads bler main cun PFAS che per exempel quels en il Lai da Constanza, en il Lai da Genevra u en il Lago Maggiore.

Tar la dumonda 3: Dapi l'onn 2021 vegnan PFAS analisadas regularmain en l'aua da baiver dal Grischun. En singulas provas èn vegnidas chattadas restanzas da PFAS. Las valurs èn però clermain pli bassas che las limitas admissiblas da la Confederaziun ed er che las limitas bler pli severas da l'Uniun europeica (UE). Dapi l'onn 2023 vegnan las provas da l'aua sutterrana en il chantun Grischun analisadas regularmain sin PFAS. Fin ussa èn vegnidas mesiradas singulas valurs extraordinarias en connex cun lieus contaminads e cun deponias.

Tar la dumonda 4: PFAS èn fitg derasadas en l'industria ed en nossa vita quotidiana e vegnan perquai emessas er vinavant. Las PFAS ch'èn gia vegnidas emessas en l'ambient na pon ins betg «cumbatter» posteriurmain. La strategia prevesa da princip da chattar, da franar u da sanar funtaunas considerablas da PFAS. Actualmain vegnan analisadas provas en ils differents compartiments da l'ambient, per survegnir in maletg cumplexiv da la tematica da PFAS en il chantun Grischun. En in ulteriur pass pon ins alura prender mesiras, quai en coordinaziun cun la Confederaziun.

Il president:

Dr. Jon Domenic Parolini

En num da la Regenza

Il cancellier:

Daniel Spadin